

Србија се у веома кратком периоду суочила са тешким условима Европске уније који би могли да закаче наставак европских интеграција и спрече отварање нових поглавља.

Још од потписивања Споразума о стабилизацији и придруживању признавање независности Косова као услов лебди у ваздуху. Та тема до данас није изгубила на актуелности, мада званичним каналима из Брисела као услов никад није постављена. Бар не тако отворено. Признавање Косова, на овај или онај начин, од нас се очекује на крају пута, али пре тога Србија ће морати да испуни још низ услова од којих су неки готово подједнако тешки.

На гомилу њих Србија је већ ставила потпис, кренула у њихову реализацију или се за то припрема, али који су то захтеви ЕУ који би озбиљно могли да закомпликују и доведу у питање евроинтеграције Србије?

КОСОВО - формално признање независности, одрицање од имовине и столица у УН

УСЛОВ 1: Препуштање "Телекома", "Трепче" и "Газивода" властима у Приштини - У овом тренутку то су најтежи услови који су стављени пред Србију и на које власти у Београду за сада не пристају. Њих је дефинисала Приштина и ставила на сто у Бриселу, а ЕУ их својим ћутањем практично одобрава. Највећи проблем је што без напретка у

преговорима са косовским властима Србија не може отворити нова поглавља. Пред београдске преговараче недавно је стављен ултиматум да се одрекне имовине "Телекома" на КиМ, а косовске власти су донешењем закона "Трепчу" већ дефинисали као своју. Слично се очекује и за хидроцентралу Газиводе.

УСЛОВ 2: Потписивање правно обавезујућег документа са Приштином - То је услов који је поставила Немачка и са којим се сагласила велика већина чланица ЕУ. Стављање парафа на такав документ Косово би практично добило статус државе, а како је више пута поновљено из Берлина, то се од Србије очекује на крају процеса нормализације односа Београда и Приштине, пред сам улазак у ЕУ.

УСЛОВ 3: Столица Косову у Уједињеним нацијама -Још пре три године Косово је почело да лобира за пријем у УН и тада је Влада Србије издала инструкције свим функционерима и дипломатама да максимално лобирају против таквих покушаја. Међутим, овај услов чека нас на европском путу и биће сигурно на дневном реду у неком тренутку. За пријем у УН кључно је да се сагласе све чланице Савета безбедности, а за сада се томе противе Кина и Русија. Од става Србије у овом тренутку зависи да ли ће њихова одлука бити промењена.

Спољна политика - Удаљавање од Русије и Кине

УСЛОВ 4: Удаљавање од Русије (војно и економско) - То је важан услов за отварање поглавља 31 који се односи на спољну политику. Велики број чланица ЕУ се противи отварању тог поглавља, јер Србија има блиску политичку, економску и војну сарадњу са Москвом у тренутку када су земље ЕУ прекинуле односе са Кремљем. Притом, Србија не осуђује руску војну интервенцију у Сирији.

УСЛОВ 5: Увођење санкција Русији - Ово још није услов Београду, али се очекује да у једном тренутку, када буде отворено поглавље о спољној политици, и Београд попут земаља ЕУ (ако тада буду биле на снази санкције) прекине односе са Москвом. Српски званичници више пута су рекли да то никад неће учинити. Србија је за Русију везана економски и зависи од руског гаса и нафте, па би последице увођења санкција биле веома озбиљне. Опште је мишљење да нас Руси држе у шаци због подршке Србији у међународним организацијама по питању Косова.

УСЛОВ 6: Усвајање декларација о Кини и Белорусији - Током усаглашавања спољне политике са ЕУ, Србија ће морати да усвоји декларацију у вези са поштовањем људских права у Кини, која званично Београд, као стална чланица СБ, подржава у политици према КиМ. Такође, Србија има све боље економске односе са Кином. Од српских власти очекује се и да званично осуди извршење смртних казни у Белорусији, што до данас званично Београд није прихватио. И док у овом тренутку не изгледа реално да у Скупштини буде усвојен акт којим ће се осудити званични Пекинг, испуњавање овог другог услова је нешто реалније.

ПОЈЕДИНАЧНИ УСЛОВИ ЧЛАНИЦА ЕУ - Укидање свих истрага против хрватских ратних злочинаца, Власи да се третирају као Румуни

УСЛОВ 7: Хапшење одговорних за паљење немачке амбасаде за време митинга "Косово је Србија" - Већ осам година нема помака у откривању истине о паљењу немачке амбасаде 2008. године. Све власти од тада су обећавале да ће до краја истражити тај случај и ухапсити одговорне, али до данас ништа није учињено. А Немци од тог услова не одустају. У резолуцији из 2013. године Бундестаг је утврдио да приступни преговори са Србијом неће бити закључени док не буде расветљен тај случај.

УСЛОВ 8: Измена закона о универзалној јурисдикцији, плаћање ратне одштете Хрватској и повраћај културног блага

Све ово је од Србије тражила Хрватска и мада се ради о билатералним питањима, званично Загреб је те услове постављао за отварање поглавља. Није познато како ће се нове хрватске власти односити према Београду. У сваком случају, закон о надлежности Србије за ратне злочине на територији бивше СФРЈ вероватно неће бити промењен, а плаћање одштете породицама жртава значило би и признавање агресије на Хрватску, што нема основ ни у једној хашкој пресуди. Враћања културног блага могло би да буде тема у будућима разговорима Загреба и Београда.

УСЛОВ 9: Спровођење споразума са Румунијом о влашком питању - Питање влашке мањине у Србији такође компликује пут ка ЕУ. Србија се обавезала да ће омогућити коришћење румског језика влашкој заједници, обезбедити слободу вероисповести на том језику и омогућити отварање Румунске православне цркве у источној Србији. Иако је то договорено још пре пет година, Србија то до данас није испунила. Незванично, иза тога стоји Српска православна црква која због борбе за вернике утиче на владајуће

структуре да тај услов не испуне.

(Танјуг)